

Tilburg University

Huwelijksmarkt

van Damme, E.E.C.

Published in:
Algemeen Dagblad

Publication date:
2002

Document Version
Peer reviewed version

[Link to publication in Tilburg University Research Portal](#)

Citation for published version (APA):
van Damme, E. E. C. (2002). Huwelijksmarkt. *Algemeen Dagblad*.

General rights

Copyright and moral rights for the publications made accessible in the public portal are retained by the authors and/or other copyright owners and it is a condition of accessing publications that users recognise and abide by the legal requirements associated with these rights.

- Users may download and print one copy of any publication from the public portal for the purpose of private study or research.
- You may not further distribute the material or use it for any profit-making activity or commercial gain
- You may freely distribute the URL identifying the publication in the public portal

Take down policy

If you believe that this document breaches copyright please contact us providing details, and we will remove access to the work immediately and investigate your claim.

HUWELIJKSMARKT

Máxima heeft aan de Universidad Catolica Argentina in Buenos Aires economie gestudeerd. Wat zou ze tijdens haar studie over het huwelijk hebben opgestoken?

De economische theorie van het huwelijk is nog jong, ongeveer net zo oud als Máxima zelf. De grondlegger is de Amerikaan Gary Becker die onder andere voor dit werk in 1991 de Nobelprijs Economie kreeg. Becker's uitgangspunten zijn simpel. Ten eerste is het huwelijk een vrijwillige overeenkomst, iemand trouwt dus alleen als dat hem of haar meer nut oplevert dan alleen te blijven of langer te wachten op een mogelijk betere partner. Ten tweede, omdat mannen en vrouwen om partners concurreren, is er een huwelijksmarkt: ieder probeert de beste partner te vinden, gegeven de beperkingen die de markt oplegt.

De moderne huwelijksmarkt verschilt van die in de oudheid. Herodotus beschrijft hoe het er 500 jaar voor Christus in Babylon aan toe ging. Een keer per jaar werden de huwbare vrouwen op het marktplaatsplein uitgesteld en bij opbod verkocht. De veilingmeester begon met het mooiste meisje, dat natuurlijk het meeste opbracht. Het geld dat met de meest gewilde meisjes verdiend werd, werd vervolgens gebruikt om ook de dames met gebreken aan de man te brengen. Als de veilingmeester genoeg geld in kas had, stapte hij over naar het meisje met het grootste gebrek en vroeg hij wie van de mannen met de kleinste subsidie genoeg wilde nemen om haar te onderhouden. Rijke mannen werden zo gekoppeld aan mooie meisjes, en arme mannen kregen geld toe om behoeftige vrouwen te onderhouden. Het is nu niet veel anders.

Een van de vragen die Becker zich stelde was of er überhaupt een evenwicht op de huwelijksmarkt is. Een situatie waarbij Alex met Máxima getrouwd is en Emily met Jan, maar waarbij Alex de voorkeur geeft aan Emily en Emily liever met Alex in bed ligt, is natuurlijk niet stabiel. De vraag is dus of er een stabiele situatie is waarbij niemand wil scheiden.

Verrassend genoeg is het antwoord “Ja”. Stel u een grote balzaal voor waarbij alle meisjes langs de wand staan opgesteld en de jongens midden op de dansvloer. Als de muziek begint te spelen, gaat elke jongen naar dat meisje waarmee hij het liefst wil dansen. Sommige meisjes zullen meer dan één aanzoek krijgen en ze kunnen dus alle jongens behalve diegene die ze op dat moment het leukst vinden afwijzen. De afgewezen jongens proberen vervolgens opnieuw, maar nu bij hun tweede keuze, en het spel gaat door tot elke jongen gekoppeld is, of door elk meisje is afgewezen. Op dat moment is een evenwicht gevonden: elke jongen danst met het meisje dat ook met hem wil dansen, en omgekeerd. Als Alex uiteindelijk met Máxima danst, terwijl hij Emily beter vindt swingen, moet hij dus eerst Emily gevraagd hebben en zijn afgewezen, en moet zij dus iemand gevonden hebben die zij beter vindt.

Het balzaalmodel is om twee redenen geen perfect model van de huwelijksmarkt: het veronderstelt dat alle huwelijkskandidaten aanwezig zijn en dat iedereen weet hoe goed iedereen kan dansen. In de praktijk wordt de markt steeds ververst en blijken droompartners soms toch minder in huis te hebben dan gedacht. Scheidingen zijn het onvermijdelijke gevolg. Bij Alex en Máxima moeten we daar overigens niet zo bang voor zijn: ze hebben lang kunnen zoeken, veel informatie en bij een scheiding veel te verliezen. Becker's theorie voorspelt dat huwelijken tussen rijken vaker in stand blijven, in de praktijk is dat ook zo.

Mensen trouwen omdat ze daar wederzijdse voordelen uit kunnen halen. De wet van het comparatieve voordeel geldt ook hier. Omdat alleen vrouwen kinderen kunnen krijgen, hebben zij een comparatief voordeel in de zorg. Een klein verschil kan optimaal uitgebuit worden als mannen zich volledig op het werk richten en vrouwen uitsluitend op het gezin. Deze traditionele verdeling is wel efficiënt, maar ook ongelijk. Nu vrouwen mondiger zijn eisen ze hun “fair share” op. Nu ze beter geschoold zijn valt ook het verschil op de arbeidsmarkt weg en is de toegevoegde waarde van een huwelijk minder groot. In een moderne samenleving wordt dan ook minder getrouwd. Het wordt interessant te zien hoe traditioneel het huwelijk van Alex en Máxima zal zijn.